

การพัฒนาแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโควิด19 แบบHome Isolation ในบริบทโรงพยาบาลพศกภูมิพิสัย

อารญา โพธิ์พยัคฆ์

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลพศกภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

บทคัดย่อ

บทนำ ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2564 พบการระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์ Omicronแพร่ระบาดในวงกว้าง พบว่าอาการของผู้ป่วยโควิด-19 ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง อาจไม่จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาล หรืออยู่รักษาในโรงพยาบาลเพียงระยะสั้น ๆ แล้วไปพักฟื้นที่บ้านหรือสถานที่รัฐจัดให้ ทั้งนี้ ผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีอาการน้อยส่วนใหญ่จะค่อย ๆ ดีขึ้นจนหาย **วิธีการศึกษา** การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การค้นหาปัญหาทางคลินิก (Evidence triggered phase) ระยะที่ 2 กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติ โดยใช้กรอบแนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของชูคัพ (Evidence-supported phase) ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไข (Evidence-observed phase) และระยะที่ 4 การนำแนวปฏิบัติไปใช้ในบริบทจริงของหน่วยงาน (Evidence-based phase) **ผลการศึกษา** มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโควิด19 แบบHome Isolation ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการนำแนวปฏิบัติไปใช้พบร้อยละ 92.2 และจำนวนที่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ พบร้อยละ 96.7) **สรุปผลการศึกษา** ทำให้เกิดแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยแบบ Home Isolation ในบริบทของโรงพยาบาลพศกภูมิพิสัย หลังจากนำไปใช้พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการใช้ที่อยู่ในระดับสูงมีความสะดวก และง่ายต่อการปฏิบัติและพบว่าเกิดผลดีและแก้ปัญหาได้ทันที ต่อผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่เกือบทั้งหมดปฏิบัติถูกต้องตามแนวปฏิบัติ

คำสำคัญ : Home Isolation , แนวปฏิบัติ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโควิด- 19 แบบHome Isolation ในบริบทโรงพยาบาล
พัยคณภูมิพิสัย

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางอารญา โพธิ์พยัคฆ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย

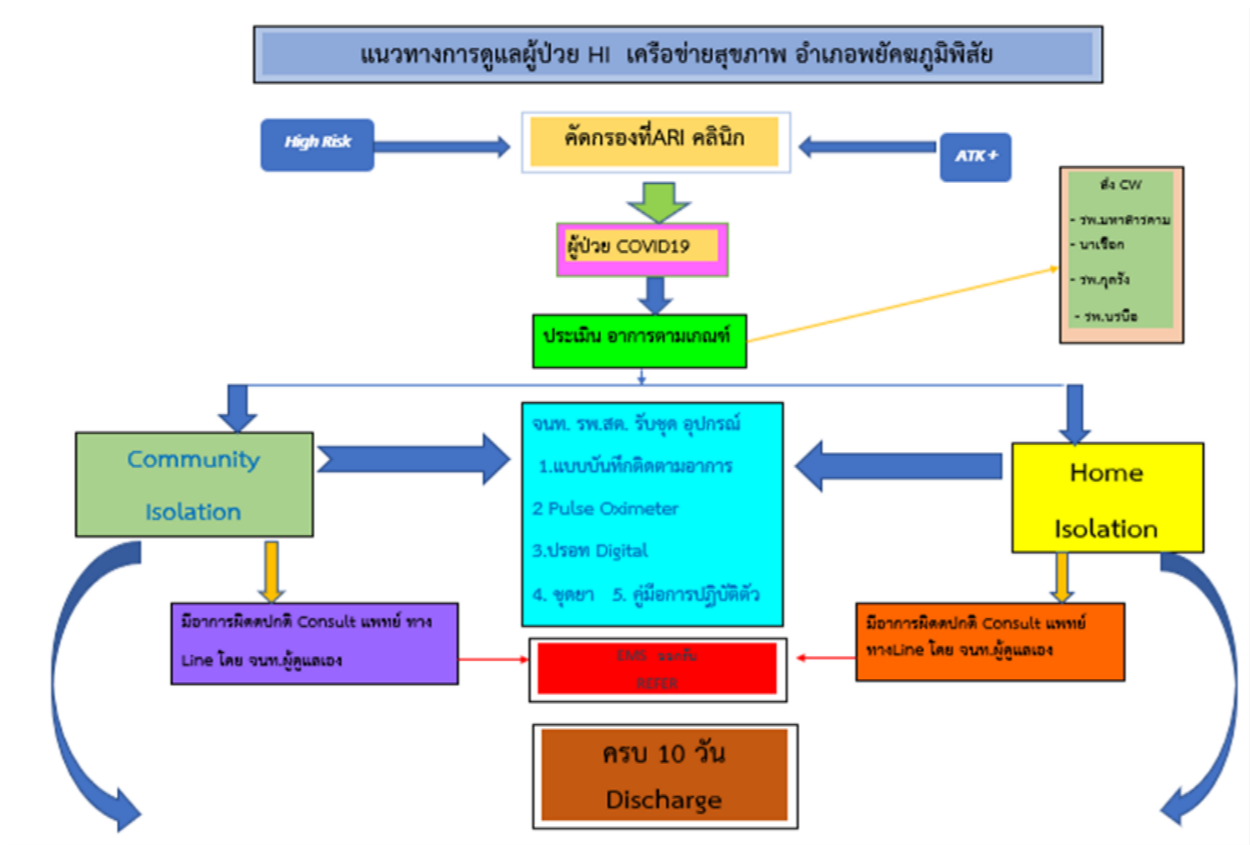
ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางอารญา โพธิ์พยัคฆ์

สรุปสาระสำคัญ

บทนำ : ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2564 พบการระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์ Omicron แพร่ระบาดในวงกว้าง พบว่าอาการของผู้ป่วยโควิด-19 ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง อาจไม่จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาล หรืออยู่รักษาในโรงพยาบาลเพียงระยะสั้น ๆ แล้วไปพักฟื้นที่บ้านหรือสถานที่รัฐจัดให้ ทั้งนี้ ผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีอาการน้อยส่วนใหญ่จะค่อย ๆ ดีขึ้นจนหาย หรือผู้ป่วยบางราย อาจมีอาการเปลี่ยนแปลง ที่มีอาการมากขึ้น จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นระยะ แต่ต้องได้รับการดูแลตลอดเวลาตามคำนิยาม Home Isolation ของกรมการแพทย์ คือ 1) ผู้ป่วยโควิด-19 ที่วินิจฉัยใหม่ตามเกณฑ์ การวินิจฉัย และ แพทย์เห็นว่าสามารถดูแลรักษาที่บ้านได้ 2) ผู้ป่วยโควิด-19 ที่ step down หลังเข้ารับการรักษาที่สถานที่รัฐจัดให้หรือ โรงพยาบาล อย่างน้อย 7 วัน และจำหน่ายกลับบ้าน โดยวิธี Home Isolation โรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับการให้บริการผู้ป่วยโควิด-19 ในรอบการระบาดที่ผ่านมา โดยมีผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2565 ทั้งสิ้น 10,491 ราย จากยอดจำนวนผู้ป่วยที่มีจำนวนมาก ทำให้โรงพยาบาลไม่สามารถที่จะรองรับผู้ป่วยทั้งหมด ได้ จึงมีการพัฒนากระบวนการการดูแลผู้ป่วยแบบ Home Isolation โดยใช้แนวคิดแบบการมีส่วนร่วม PAR (Participatory Action Research) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนา โดยการศึกษาปัญหา และนำแนวทางการแก้ไขปัญหามาใช้

วิธีการศึกษา : การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การค้นหาปัญหาทางคลินิก (Evidence triggered phase) การวิเคราะห์สถานการณ์โรคโควิด-19 โดยการศึกษาถึงจำนวน ปัญหาการดูแลผู้ป่วยโควิด-19 จากการปฏิบัติงานและจากการประชุมสอบถามเพื่อนร่วมงาน ระยะที่ 2 กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติ โดยใช้กรอบแนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของชูชีพ (Evidence-supported phase) โดยการค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไข (Evidence-observed phase) และระยะที่ 4 การนำแนวปฏิบัติไปใช้ในบริบทจริงของหน่วยงาน (Evidence-based phase)

ผลการศึกษา : 1. สภาพปัญหาของการดูแลผู้ป่วยโควิด-19 พบประเด็นปัญหาเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหา ร่วมกัน 5 ด้าน ดังนี้ 1).ไม่มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโควิด-19 แบบ Home Isolation 2).ด้านผู้ดูแลผู้ป่วยโควิดแบบ Home Isolation เป็นวิชาชีพที่แตกต่างกัน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ เจ้าพนักงานอนามัย นักวิชาการสาธารณสุข ทันตภิบาล และผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 2.แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโควิด-19 แบบ Home Isolation ที่พัฒนาขึ้นจากหลักฐานเชิงประจักษ์ จำนวน 4 เรื่อง 3. ความคิดเห็นและความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการนำแนวปฏิบัติไปใช้พบร้อยละ 92.2 และจำนวนที่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ พบร้อยละ 96.7

สรุปผลการศึกษา : ผลจากการศึกษาทำให้เกิดแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยแบบ Home Isolation ในบริบทของโรงพยาบาลพัยคณภูมิพิสัย หลังจากนำไปใช้พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการใช้ที่อยู่ในระดับสูง มีความสะดวก และง่ายต่อการปฏิบัติและพบว่าเกิดผลดีและแก้ปัญหาได้ทันที ต่อผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่เกือบทั้งหมดปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดี

ข้อเสนอแนะ : ควรมีการศึกษาประสิทธิผลการใช้แนวปฏิบัติเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ และ ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ